Rada
Evropské unie

Brusel 26. listopadu 2014
(OR. en)

16115/14

ECOFIN 1107
POLGEN 176
COMPET 650
RECH 462
ENER 489
TRANS 564
ENV 941
EDUC 338
SOC 830
EMPL 181
EF 327

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	26. listopadu 2014
Příjemce:	Uwe CORSEPIUS, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2014) 903 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE Investiční plán pro Evropu

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2014) 903 final.

Příloha: COM(2014) 903 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 26.11.2014
COM(2014) 903 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE

Investiční plán pro Evropu

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE

Investiční plán pro Evropu

„Mou první prioritou ve funkci předsedy Komise bude posílit konkurenceschopnost Evropy a podporovat investice v zájmu tvorby pracovních míst.“

„Při čerpání veřejných prostředků [dostupných na úrovni EU] přitom potřebujeme inteligentnější investice, větší zacílení, méně regulace a větší flexibilitu.“

„Tímto způsobem bychom měli být schopni aktivovat v následujících třech letech dodatečné veřejné a soukromé investice do reálné ekonomiky v objemu až 300 miliard EUR.“

„Výsledné dodatečné investice by měly přednostně směřovat do infrastruktury, zejména do širokopásmových a energetických sítí a do dopravní infrastruktury v průmyslových centrech, dále do vzdělávání, výzkumu a inovací, jakož i do energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti. Významná částka by měla plynout do projektů, které dokáží pomoci mladší generaci najít si opět zaměstnání.“

(Politické směry Jeana-Clauda Junckera, předsedy Evropské komise, představené v Evropském parlamentu dne 15. července 2014.)

1. Investiční plán pro Evropu

Evropa naléhavě potřebuje investiční plán. V důsledku hospodářské a finanční krize se úroveň investic v EU od svého maxima v roce 2007 výrazně snížila, přibližně o 15 %.[1] Tato úroveň je také mnohem nižší než její trend v minulosti. V nadcházejících letech se očekává pouze částečné zlepšení. To je brzdou hospodářského oživení, vytváření pracovních míst, dlouhodobého růstu a konkurenceschopnosti.

V této situaci neexistuje žádné jednoduché nebo jediné řešení. Všeobecná nejistota ohledně hospodářské situace, vysoká míra veřejného a soukromého zadlužení v částech ekonomiky EU a jejich dopad na úvěrové riziko omezují náš manévrovací prostor. Současně je však k dispozici významné množství úspor a – na rozdíl od situace před několika lety – vysoká míra finanční likvidity, kterou lze zmobilizovat. Evropa má kromě toho mnoho investičních potřeb a ekonomicky životaschopných projektů, které hledají zdroje financování. Pro nás je výzvou tyto úspory a finanční likviditu produktivně využít s cílem podpořit udržitelná pracovní místa a růst v Evropě.

Je nutné přistoupit k činům na několika frontách současně a zabývat se jak nabídkou, tak poptávkou ekonomiky.[2] Potřebujeme důvěru v celkové ekonomické prostředí, předvídatelnost a jasnost, pokud jde o tvorbu politik a regulační rámec, efektivní využívání omezených veřejných zdrojů, důvěru v hospodářský potenciál připravovaných investičních projektů a dostatečnou rizikovou kapacitu pro povzbuzení navrhovatelů projektů, uvolnění investic a přilákání soukromých investorů. Tyto záležitosti musí být řešeny veřejnými orgány na všech úrovních.

Členské státy i regionální orgány musí hrát jasnou úlohu při realizaci nezbytných strukturálních reforem, provádění odpovědné fiskální politiky, poskytování regulační jistoty a zvyšování investic na podporu pracovních míst a růstu. Členské státy, které mají manévrovací fiskální prostor, by měly více investovat. Členské státy s omezenějším fiskálním prostorem by měly ve svém rozpočtu upřednostňovat výdaje související s investicemi a růstem, lépe využívat fondy EU a vytvářet prostředí příznivější pro investice soukromých subjektů. Řady věcí lze dosáhnout na vnitrostátní a regionální úrovni. Komise společně s dalšími institucemi a členskými státy bude řídit a monitorovat pokrok v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik.

Tento investiční plán bude zmíněné úsilí doplňovat. Bude založen na třech vzájemně se posilujících prvcích. Za prvé – mobilizace nejméně 315 miliard EUR na další investice v průběhu příštích tří let, což povede k maximalizaci dopadu veřejných zdrojů a uvolnění soukromých investic. Za druhé – cílené iniciativy, aby tyto další investice odpovídaly potřebám reálné ekonomiky. A za třetí – opatření s cílem zajistit větší regulační předvídatelnost a odstranit překážky pro investice, aby se Evropa stala přitažlivější, čímž se dopad plánu znásobí.

Co se týče prvních dvou prvků, investiční plán pro Evropu spouštějí společně Komise a Evropská investiční banka (EIB) jakožto strategičtí partneři s jasným cílem aktivizovat aktéry na všech úrovních. Pokud jde o třetí prvek, Komise navrhne opatření v rámci svého

[1] V některých členských státech je tento pokles ještě dramatičtější, zejména v případě Itálie (-25 %), Portugalska, (-36 %), Španělska (-38 %), Irska (-39%) a Řecka (-64 %).

[2] Viz projev prezidenta ECB Maria Draghiho v Jackson Hole 22. srpna 2014. Viz http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2014/html/sp140822.en.html

nadcházejícího pracovního programu, jakož i společně s dalšími institucemi EU a členskými státy v rámci evropského semestru.

Graf 1. Investiční plán pro Evropu

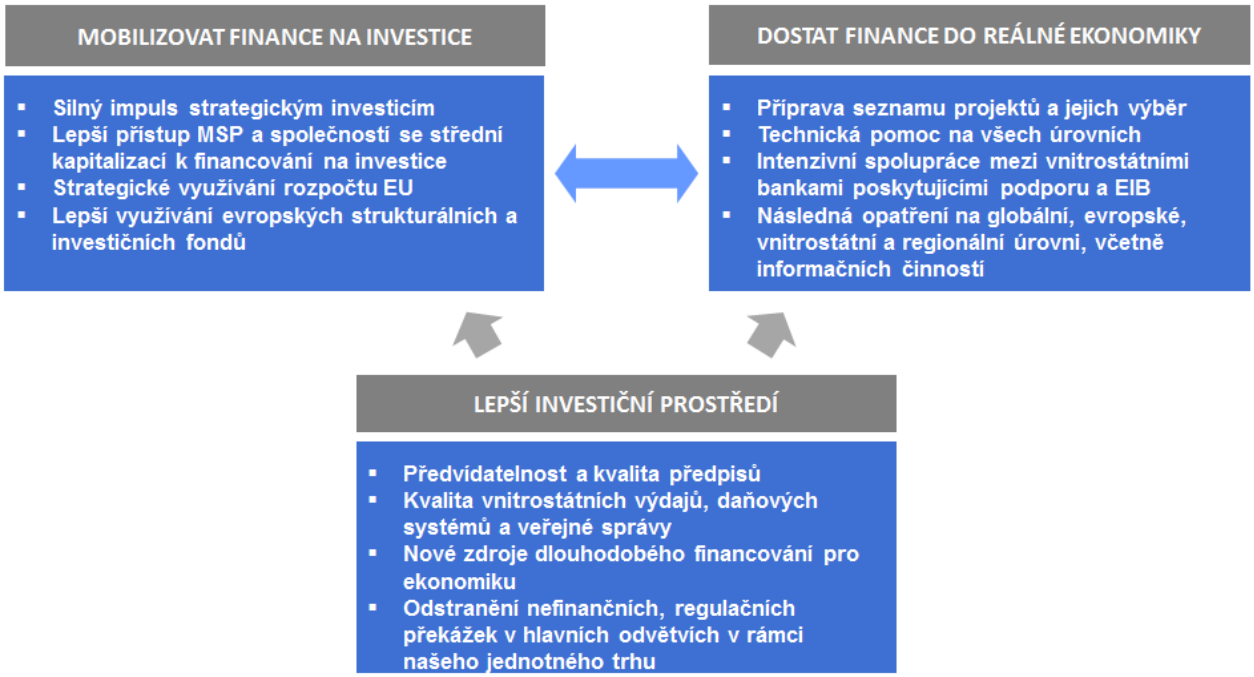

Dopad plánu bude znásoben, až se zapojí více stran: členské státy, vnitrostátní banky poskytující podporu, regionální orgány a soukromí investoři. Ti všichni budou hrát nezbytnou úlohu. Komise zejména vítá energii rozvíjející se kolem plánu, o čemž svědčí pozitivní prohlášení učiněná na evropské a globální úrovni na podporu plánu v posledních týdnech[3].

Cílem je do konce roku 2017 zmobilizovat nejméně 315 miliard EUR dalších veřejných a soukromých investic do reálné ekonomiky. Investiční plán doplňuje stávající opatření a v maximální možné míře využije každé euro z veřejných prostředků zmobilizovaných prostřednictvím nových i stávajících nástrojů. Tím, že budeme jednat rychle, pokud jde o každý aspekt tohoto plánu, můžeme společně dosáhnout mnohem více, než kdybychom jednali nekoordinovaně, a můžeme využít dokonce více než 315 miliard EUR.

V konečném důsledku plán poslouží dosažení tří souvisejících cílů:

- zvrátit klesající trendy investic a podpořit tvorbu pracovních míst a hospodářské oživení, aniž by to znamenalo břímě pro veřejné finance členských států nebo nové zadlužení,
- učinit rozhodující krok směrem k uspokojení dlouhodobých potřeb naší ekonomiky a zvýšit konkurenceschopnost,

[3] Závěry ze zasedání Evropské rady ve dnech 23. a 24. října 2014, bod 8: „*Evropská rada podporuje záměr nastupující Komise zahájit iniciativu k mobilizaci dalších investic ve výši 300 miliard EUR z veřejných a soukromých zdrojů v období let 2015–2017.*“ a Brisbanský akční plán skupiny G20, zveřejněný 16. listopadu 2014: „*Kromě toho Evropská unie v říjnu oznámila významnou iniciativu k mobilizaci dalších investic z veřejných a soukromých zdrojů v období let 2015–2017. Vyzýváme k urychlené realizaci [těchto] souborů opatření.*“ Viz také projev prezidenta ECB Maria Draghiho v Jackson Hole 22. srpna 2014, na který se odkazuje v poznámce pod čarou 2.

- posílit evropský rozměr našeho lidského kapitálu, výrobní kapacity, znalostí a fyzické infrastruktury, se zvláštním důrazem na propojení zásadní pro náš jednotný trh.

Musíme si pospíšit, abychom zajistili rychlé výsledky, které vydrží do budoucna. Do realizace investičního plánu bude úzce zapojen Evropský parlament a Evropská rada se vyzývá, aby schválila obecný přístup na svém zasedání ve dnech 18.–19. prosince 2014.

Komise a Evropská investiční banka budou jednat s aktéry na všech úrovních počátkem roku 2015. Důsledné sledování zajistí, aby byla veřejná riziková kapacita dobře využita a řádně spravována a aby cílené projekty podnítily vytváření pracovních míst, hospodářský růst a zvýšily konkurenceschopnost Evropy.

2. Mobilizace dalších investic ve výši nejméně 315 miliard EUR na úrovni EU

První prvek plánu je mobilizace dalších investic ve výši nejméně 315 miliard EUR během příštích tří let. Zde představené návrhy jsou založeny pouze na opatřeních na úrovni EU: Komise vyzývá členské státy a ostatní hospodářské aktéry, aby se k této iniciativě připojili a doplnili ji. V zájmu zajištění rychlých výsledků lze navrhované opatření financovat v rámci současného víceletého finančního rámce pro rozpočet EU na období 2014–2020.

Za tímto účelem by měly být části rozpočtu EU jinak využity, a to jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni. Hlavní myšlenkou je zajistit větší rizikovou kapacitu prostřednictvím veřejných finančních prostředků s cílem povzbudit navrhovatele projektů a přilákat soukromé finance pro životaschopné investiční projekty, které by jinak nebyly realizovány. Takto budou veřejné zdroje EU nejlépe využity.

Na úrovni EU se tak stane zřízením nového Evropského fondu pro strategické investice na podporu rizika u dlouhodobých investic a zajištění lepšího přístupu k rizikovému financování pro malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací[4]. Na vnitrostátní úrovni může výrazně pomoci strategičtější využívání evropských strukturálních a investičních fondů.

Evropská rada se vyzývá, aby schválila zřízení Evropského fondu pro strategické investice a zavázala se k efektivnějšímu využívání evropských strukturálních a investičních fondů, zejména prostřednictvím celkového zdvojnásobení ve využívání finančních nástrojů. Právní návrh[5] nezbytný pro Evropský fond pro strategické investice by měly Evropský parlament a Rada jakožto zákonodárci EU posoudit ve zrychleném řízení, aby mohl vstoupit v platnost do června 2015.

2.1. Nový Evropský fond pro strategické investice

Bude zřízen nový Evropský fond pro strategické investice (EFSI) ve spolupráci mezi Komisí a Evropskou investiční bankou s cílem využít osvědčených odborných znalostí Evropské investiční banky a její prokázané schopnosti dosahovat výsledků (viz graf 2). Fond bude

[4] V kontextu tohoto plánu jsou za společnosti se střední tržní kapitalizací považovány společnosti, které mají 250 až 3 000 zaměstnanců.

[5] Právním nástrojem bude pravděpodobně nařízení založené na článcích 172, 182, čl. 175 odst. 3 a případně článku 173 SFEU.

zřízen v rámci skupiny Evropské investiční banky.[6] V porovnání se stávajícími strukturami bude mít fond odlišný rizikový profil, bude poskytovat další zdroje rizikové kapacity a bude zaměřen na projekty přinášející vyšší společenskou a ekonomickou hodnotu, čímž bude doplňovat projekty, které jsou v současné době financovány prostřednictvím Evropské investiční banky nebo stávajících programů EU. Rozsah možných produktů bude otevřený, aby bylo možné se přizpůsobit vyvíjejícím se potřebám trhu.

Za účelem zřízení Evropského fondu pro strategické investice bude na jeho podporu v rámci rozpočtu EU vytvořena záruka ve výši 16 miliard EUR. Evropská investiční banka přispěje částkou 5 miliard EUR. Fond tak svou činnost zahájí dobře vyzbrojen, ale do budoucna bude moci své aktivity i dále rozšířit. Členské státy, přímo nebo prostřednictvím svých vnitrostátních bank poskytujících podporu nebo podobných subjektů, budou mít příležitost přispívat do fondu ve formě kapitálu. Je důležité poznamenat, že v kontextu posuzování veřejných financí v rámci Paktu o stabilitě a růstu Komise zaujme vůči takovým kapitálovým příspěvkům do fondu kladný postoj. Na úrovni fondu se také mohou připojit soukromí investoři.

Graf 2. Nový Evropský fond pro strategické investice – počáteční struktura (pouze EU)

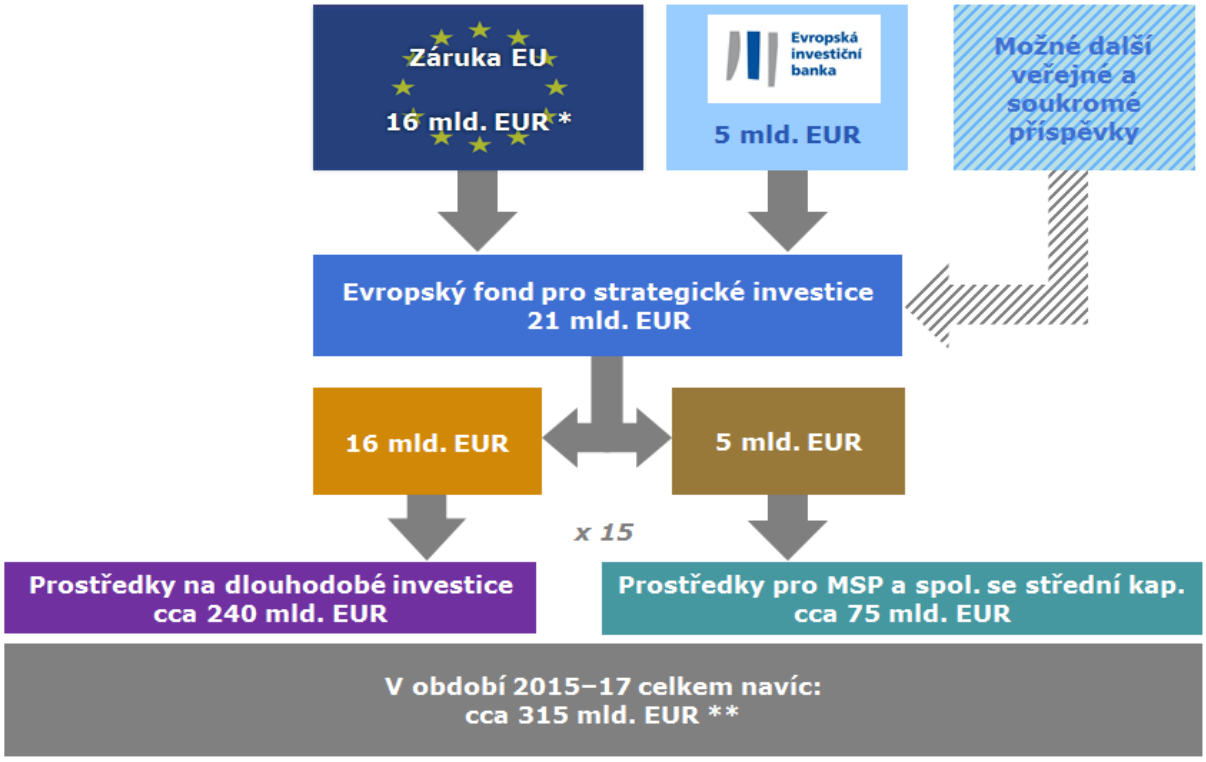

* 50% záruka = 8 mld. EUR z Nástroje pro propojení Evropy (3,3), Horizontu 2020 (2,7) a rozpočtové rezervy (2)
** Po odečtení počátečních příspěvků EU použitých jako záruka: 307 mld. EUR

[6] Komise a Evropská investiční banka se dohodly, že tento fond by měl být zřízen v rámci Evropské investiční banky jako specifický svěřenský fond. To zajistí jeho rychlé zřízení a fond bude těžit z finančních prostředků a odborných znalostí v oblasti úvěrů a řízení rizika ze strany stávajících struktur Evropské investiční banky.

Záruka EU se bude opírat o stávající fondy EU z rozpětí flexibility, která existuje v rozpočtu EU, Nástroj pro propojení Evropy a program Horizont 2020. Díky novému fondu se dopad těchto stávajících fondů EU na reálnou ekonomiku znásobí v porovnání s tím, čeho by jinak dosáhly. Na všechny intervence Evropského fondu pro strategické investice se budou vztahovat zavedené postupy schvalování státní podpory[7].

Úkolem fondu je zajistit větší rizikovou kapacitu a zmobilizovat další investice, zejména ze soukromých zdrojů, ale také z veřejných zdrojů, v určitých odvětvích a oblastech. Tyto oblasti jsou popsány níže.

Odhadujeme, že fond dosáhne celkového multiplikačního efektu 1:15 v reálných investicích do ekonomiky. Fond totiž zajistí počáteční rizikovou kapacitu, která mu umožní poskytnout další finanční prostředky a přilákat k účasti více investorů, jak je uvedeno v grafu 3. Znamená to, že jedno euro záruky za riziko poskytnuté fondem může vygenerovat v průměru 15 euro investic do reálné ekonomiky, které by jinak nebyly realizovány. Tento multiplikační efekt 1:15 je obezřetný průměr na základě minulých zkušeností z programů EU a Evropské investiční banky. Konečný multiplikační efekt bude samozřejmě záviset na konkrétní kombinaci činností a specifických rysech každého projektu.

Graf 3. Multiplikační efekt fondu (průměr založený na zkušenostech)

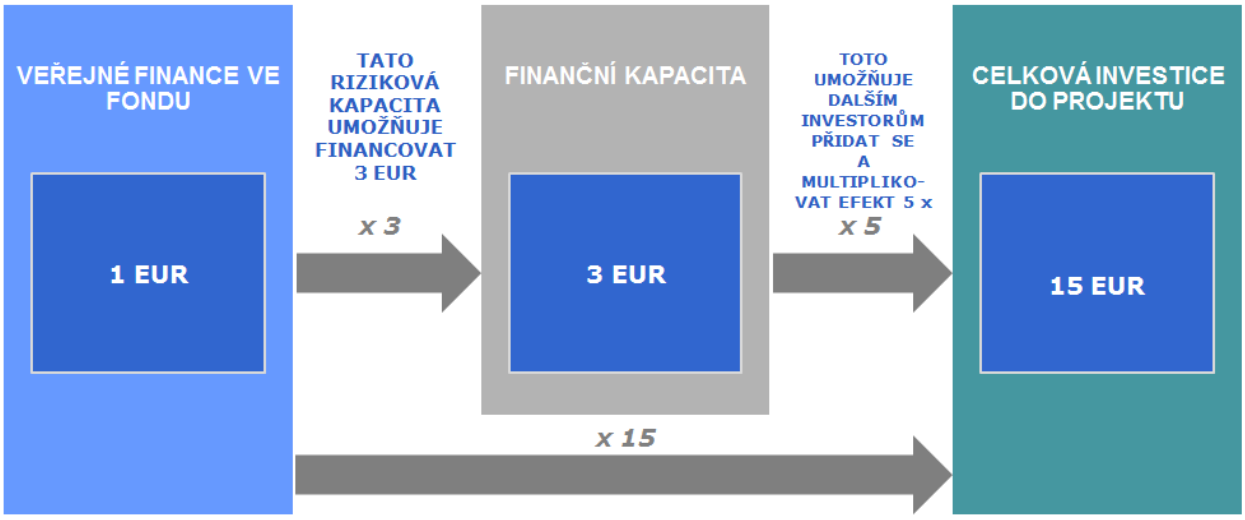

Pro srovnání – navýšení kapitálu Evropské investiční banky v roce 2012 mělo odhadovaný multiplikační efekt 1:18 a materializuje se tak, jak se předpokládalo. Stejně tak v rámci stávajícího Nástroje pro úvěrové záruky pro malé a střední podniky v rámci programu

[7] Aby investice do infrastruktury a projektů podporované v rámci této iniciativy byly v souladu s pravidly státní podpory, měly by projekty řešit neuspokojené potřeby (např. neměly by být duplicitní ke stávající infrastruktuře), přilákat v maximální možné míře soukromé financování a zabránit vytěsnění soukromě financovaných projektů. Podporované projekty by měly být obecně otevřené všem uživatelům, včetně konkurenčních subjektů, za spravedlivých, přiměřených a vhodných podmínek tak, aby se zabránilo vytváření překážek pro vstup. S cílem maximalizovat dopad takových investic Komise zformuluje soubor klíčových zásad pro účely hodnocení státní podpory, které projekt bude muset splnit, aby byl způsobilý pro podporu v rámci Evropského fondu pro strategické investice. Pokud projekt tato kritéria splňuje a obdrží z fondu podporu, veškerá doplňková vnitrostátní podpora bude posouzena v rámci zjednodušeného a zrychleného hodnocení státní podpory, přičemž jediná další věc, kterou Komise ověří, bude proporcionalita veřejné podpory (absence nadměrné kompenzace).

COSME každá 1 miliarda EUR financování vede alespoň k 20 miliardám EUR kapitálu pro malé a střední podniky, což odpovídá multiplikačnímu efektu 1:20.

Fond bude mít svou vlastní organizační strukturu. Bude řízen v souladu s dohodnutými investičními pokyny. Jeho řídicí orgán zajistí, aby investiční pokyny byly dodržovány a aby priority a aktivity fondu tyto pokyny odrážely. Konkrétní projekty bude validovat nezávislý investiční výbor na základě jejich životaschopnosti, přičemž zajistí, že tato veřejná podpora nevyloučí ani nevytěsní soukromé investice. Navrhovatelé projektů a investoři se budou moci spolehnout na profesionální poradenství, zkušenosti a podporu skupiny Evropské investiční banky. Skupina Evropské investiční banky bude také poskytovat podporu prostřednictvím vyčleněných pracovníků v oblastech, jako jsou vývoj produktů, vyhledávání nových úvěrových příležitostí a strukturování úvěrů, technická pomoc, finanční kapacita, správa pokladny, řízení aktiv a závazků, záruky, správa portfolia, účetnictví a výkaznictví.

Bude-li fond rychle zřízen s počátečním příspěvkem ve výši 21 miliard EUR na úrovni EU, má celkově potenciál přinést v období tří let další finanční prostředky ve výši přibližně 315 miliard EUR. Dopad bude zjevně ještě vyšší, až se připojí členské státy a vnitrostátní banky poskytující podporu.

2.2 Nový fond bude podporovat dlouhodobé investiční projekty

Evropský fond pro strategické investice bude podporovat strategické investice evropského významu do infrastruktury, zejména do širokopásmových a energetických sítí a dopravní infrastruktury, zejména v průmyslových centrech, do vzdělávání, výzkumu a inovací, jakož i do energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti. Finanční prostředky by neměly být předem přidělovány tematicky či zeměpisně, aby bylo zajištěno, že projekty budou vybrány na základě jejich prospěšnosti, a aby se maximalizovala přidaná hodnota fondu. Fond bude flexibilní, protože různé regiony mají k nastartování investic různé potřeby.

Činnosti fondu v těchto oblastech budou doplňovat tradičnější oblast působnosti činností Evropské investiční banky a probíhající programy EU, jako je Nástroj pro propojení Evropy (pro investice do infrastruktury) a Horizont 2020 (pro inovace a výzkum a vývoj). Evropský fond pro strategické investice bude zpravidla poskytovat krytí většího rizika u různých projektů, čímž se značně usnadní soukromé investice do bezpečnějších tranší projektů. Je třeba poznamenat, že do doby, než bude Evropský fond pro strategické investice zřízen, existují významné zdroje financování v již schválených pracovních programech v rámci Nástroje pro propojení Evropy a Horizontu 2020, které budou k dispozici pro financování projektů v roce 2015.

Kromě toho skupina Evropské investiční banky na začátku roku 2015 zahájí činnost s využitím vlastních zdrojů, čímž tento investiční plán dynamicky nastartuje.

Mezi zvažovanými oblastmi intervence by měl mít Evropský fond pro strategické investice možnost financovat nejen individuální projekty, ale také podporovat soukromé struktury financování, jako jsou evropské fondy dlouhodobých investic (ELTIF)[8], zřízené soukromými

[8] COM(2013) 462 final, v současnosti v jednání trialogu mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí. Jakmile vstoupí v platnost, poskytne toto nařízení společný regulační rámec EU, který umožní fondům specializujícím se na dlouhodobé investice, například do infrastrukturních projektů nebo malých a středních podniků, působit na území celé EU, s cílem přilákat investory s dlouhodobějším investičním horizontem.

investory a/nebo vnitrostátními bankami poskytujícími podporu. Tím se vytvoří další multiplikační efekt a maximalizuje se dopad v praxi.

Jak vyplývá z grafu 2, předpokládá se pro tyto typy činností použití tří čtvrtin zdrojů Evropského fondu pro strategické investice (což povede k investicím přibližně 240 miliard EUR).

2.3. Nový fond bude rovněž podporovat investice malých a středních podniků a společností se střední tržní kapitalizací

Evropský fond pro strategické investice dále podpoří rizikové financování pro malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací v celé Evropě a při operačním provádění se bude opírat o Evropský investiční fond (EIF, součást skupiny EIB)[9]. Tato spolupráce by jim měla pomoci překonat kapitálové nedostatky tím, že získají vyšší částky přímých kapitálových investic a rovněž dodatečné záruky pro vysoce kvalitní sekuritizaci úvěrů malých a středních podniků. To je účinný způsob, jak nastartovat růst a vytváření pracovních míst, včetně zaměstnávání mladých lidí.

EIF má s tímto druhem činností velké zkušenosti. Evropský fond pro strategické investice by tedy měl sloužit k rozšíření činností EIF, a tím vytvořit nové kanály pro vnitrostátní banky poskytující podporu, aby rozvíjely v této oblasti vlastní činnosti. To bude doplňkem stávajících opatření pro malé a střední podniky, jež byla zahájena různými programy, např. programy COSME a Horizont 2020, které poskytnou významné zdroje financování již v roce 2015.

Jak naznačuje graf č. 2, pro tyto typy činností bude použita jedna čtvrtina zdrojů z Evropského fondu pro strategické investice (výsledkem budou investice ve výši přibližně 75 miliard EUR).

2.4. Kromě mobilizace 315 miliard EUR z Evropského fondu pro strategické investice může být dopad evropských strukturálních a investičních fondů ještě posílen

Od roku 2014 do roku 2020 bude dáno k dispozici 450 miliard EUR (630 miliard EUR včetně vnitrostátního spolufinancování) pro investice v rámci evropských strukturálních a investičních fondů. Je nezbytné, aby členské státy a regionální orgány co nejúčinněji využily finanční prostředky EU a zaměřily se přitom na klíčové oblasti a využily každé investované euro.

Velmi účinným způsobem, jak zvýšit dopad těchto fondů, je využívat finanční nástroje ve formě úvěrů, kapitálu a záruk, namísto tradičních grantů. Tyto nástroje jsou pro mnohé veřejné orgány relativně nové, ale mají velký potenciál a prokázanou schopnost fungovat v praxi. V rámci tohoto plánu by se členské státy měly zavázat k tomu, že budou mnohem intenzivněji **využívat inovativních finančních** nástrojů v zásadních oblastech pro investice, jako je podpora malých a středních podniků, účinné využívání energie, informační a komunikační technologie, doprava a podpora výzkumu a vývoje. Tímto způsobem by se

[9] Tato podpora musí být v souladu s pokyny Komise pro státní podporu ohledně rizikového financování nebo musí být její cena stanovena na úroveň tržní ceny.

dosáhlo přinejmenším celkového **dvojnásobného využívání finančních nástrojů z evropských strukturálních a investičních fondů** v programovém období 2014–2020[10].

Finanční prostředky, které zpřístupní tyto nástroje, v kombinaci se zdroji získanými od dalších investorů a příjemců zajistí prostřednictvím multiplikačního efektu dodatečné investice do ekonomiky. Konečný multiplikační efekt na ekonomiku bude záviset na skutečně použitých projektech a nástrojích. Vedle nedávné iniciativy pro malé a střední podniky[11] lze použít další finanční nástroje na úrovni EU, jakož i snadno dostupné tzv. hotové nástroje „off-the-shelf", aby se usnadnilo využívání finančních nástrojů řídicími orgány. Komise bude jednat s každým členským státem ohledně praktických opatření, která mají být přijata, a bude za tímto účelem poskytovat poradenství. Ke sledování těchto výsledků bude zaveden systém zvláštního monitorování.

Během celého programového období 2014–2020 by tento nový postup mohl zajistit téměř 30 miliard EUR, které by byly vyčleněny na inovativní finanční nástroje s přímým multiplikačním efektem, jenž by mobilizoval dodatečné investice ve výši 40 až 70 miliard EUR s ještě větším multiplikačním efektem pro reálnou ekonomiku. Podle konzervativních odhadů by výše těchto dodatečných investic, které by mohly být mobilizovány mezi lety 2015 a 2017, činila 20 miliard EUR.

Kromě toho mohou členské státy a regiony také zvýšit multiplikační efekt finančních prostředků EU zvýšením vnitrostátního spolufinancování nad rámec minimálních právních požadavků. Jelikož vnitrostátní veřejné finanční prostředky jsou omezené, zdrojem tohoto nárůstu by mohly být soukromé fondy, jak tomu již v některých členských státech je[12].

Zatřetí se členské státy vyzývají, aby s co největší účinností využily finanční prostředky EU, které jsou ještě k dispozici v rámci programového období 2007–2013, a zajistily, aby byly plně využity na podporu tohoto investičního plánu. Komise poskytne za tímto účelem svou podporu a pomoc.

Jelikož EIB zavede paralelně s prováděním investičního plánu novou formu úvěrů, členské státy se navíc vyzývají, aby s EIB spolupracovaly, a tím znásobily své stávající vnitrostátní zdroje.

3. Aby se financování investic dostalo do reálné ekonomiky

[10] Aby toho mohlo být dosaženo, doporučuje se členským státům, aby poskytly pomocí inovativních finančních nástrojů konkrétní procentní podíl přídělů stanovených v jejich dohodách o partnerství na každou z těchto klíčových oblastí pro investice, a sice takto: 50 % v oblasti podpory malých a středních podniků, 20 % v oblasti opatření ke snížení emisí CO2, 10 % v oblasti informačních a komunikačních technologií, 10 % v oblasti udržitelné dopravy, 5 % v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací a 5% v oblasti ochrany životního prostředí a účinného využívání zdrojů. Používání nástrojů mikrofinancování pro poskytování preferenčních úvěrů by mohlo také pomoci tomu, aby se podpořil rozvoj samostatné výdělečné činnosti, podnikání a mikropodniků.

[11] Iniciativa pro malé a střední podniky je finanční nástroj, který slučuje prostředky ze strukturálních a investičních fondů, programů COSME a Horizont 2020, EIF a EIB. Nabízí dva druhy produktů pro zlepšení financování malých a středních podniků: nelimitované záruky finančním zprostředkovatelům a sekuritizaci portfolií stávajících úvěrů.

[12] Na základě toho, co lze dosáhnout, aniž by bylo přerušeno probíhající programování fondů, se odhaduje, že v programovém období 2014–2020 by mohlo být k dispozici dalších 26 miliard EUR pro financování dodatečných investic. Jedná se o dodatečnou částku vedle dvojnásobného využití finančních nástrojů, která není zohledněna v příloze 1.

Druhým prvkem plánu je přijmout cílené iniciativy, které mají zajistit, aby dodatečné financování investic odpovídalo potřebám reálné ekonomiky. To znamená poskytovat dodatečné veřejné a soukromé finanční prostředky životaschopným projektům se skutečnou přidanou hodnotou pro evropské sociálně tržní hospodářství. To platí pro nový Evropský fond pro strategické investice a evropské strukturální a investiční fondy, ale jedná se o obecnější problém Evropy jako celku.

Hlavním účelem tohoto druhého prvku je zaujmout zcela nový přístup k identifikaci a přípravě investičních projektů v celé Evropě tím, že se zlepší způsob, jak soukromí investoři a orgány veřejné správy přistupují k informacím o investičních projektech v Evropě. To se úzce týká a překračuje rámec otázky identifikace projektů o hodnotě 300 miliard EUR, které by potenciálně mohly využít dodatečných zdrojů financování, jak bylo projednáno v prvním prvku tohoto plánu.

Evropská rada se vyzývá, aby přijala návrh na zřízení seznamu projektů na úrovni EU a posílení technické podpory prostřednictvím centra pro investiční poradenství, jež by mělo začít fungovat nejpozději v červnu 2015.

3.1. Na úrovni EU bude vytvořen seznam projektů

Pro mnoho zúčastněných stran není hlavním problémem nedostatek finančních prostředků, ale pociťovaná absence životaschopných projektů. Avšak jak naznačuje počáteční práce „pracovní skupiny pro investice“ (prováděné společně EIB a Komisí ve spolupráci s členskými státy; očekává se, že tato pracovní skupina zveřejní svou zprávu do konce roku), existuje velký počet potenciálně životaschopných projektů, které jsou vhodné pro investice na úrovni EU. Soukromí investoři si však často nejsou vědomi potenciálu těchto projektů a zdráhají se do nich sami investovat vzhledem k jejich složitosti a nedostatku informací pro řádné vyhodnocení rizika. Tak je tomu zejména v případě rozsáhlých dlouhodobých investičních projektů v oblasti infrastruktury.

Aby se investice mohly realizovat, je nutně zapotřebí nezávislých a transparentních hodnocení, která mohou potvrdit, zda je projekt hospodářsky životaschopný, a zejména zda splňuje všechny příslušné regulační a správní požadavky. Větší transparentnost a lepší porozumění rizikům pomůže přilákat a uvolnit soukromé investice.

Společně s členskými státy provádí „pracovní skupina pro investice“ první prověrku potenciálně životaschopných projektů evropského významu. Komise se domnívá, že tato práce by měla pokračovat na trvalejším základě na úrovni EU a pomoci určit a uvolnit klíčové investiční projekty evropského významu a rovněž informovat pravidelně investory o stavu připravenosti jednotlivých projektů. Vnitrostátní banky poskytující podporu by mohly k této práci užitečným způsobem přispět.

V této souvislosti by mohl být vytvořen seznam projektů, do nichž lze investovat a které mají evropský význam[13]. Tento seznam projektů by měl být dynamický a založený na řadě jednoduchých a uznávaných ekonomických kritérií. Projekty by na něj byly v průběhu času plynule přidávány a z něj odstraňovány. To však neznamená, že každý projekt na evropském

[13] Evropská rada ve dnech 23.–24. října 2014 „*uvítala zřízení pracovní skupiny pod vedením Komise a Evropské investiční banky za účelem stanovení konkrétních opatření ke zvýšení investic, včetně seznamu potenciálně životaschopných projektů evropského významu, které by měly být realizovány v krátkodobém a střednědobém horizontu*“.

seznamu by měl být nebo bude financován v rámci plánu nebo prostřednictvím uvedeného nového fondu, ale umožní veřejným i soukromým investorům přístup k důležitým a transparentním informacím. Seznam již posouzených a dosud neposouzených projektů by měl být zpřístupněn veřejnosti na internetových stránkách a může být propojen s podobnými seznamy na vnitrostátní a regionální úrovni.

Tato práce by mohla časem vést k systému evropské certifikace pro životaschopné investiční projekty, které splňují určitá kritéria. Tuto certifikaci by mohla následně používat EIB a vnitrostátní banky poskytující podporu s cílem přilákat soukromé investory. Evropské investiční projekty by tak mohly získat „nálepku důvěryhodnosti“. To je rovněž v souladu s úsilím o sdílení osvědčených postupů pro investiční projekty na celosvětové úrovni v rámci skupiny G20.

3.2. Bude zřízeno společné „centrum pro investiční poradenství“, které bude sdružovat zdroje odborných znalostí a posilovat technickou pomoc na všech úrovních

Mnoho projektů a navrhovatelů projektů v Evropě stále hledá nejvhodnější zdroje financování, které by byly uzpůsobeny jejich potřebám. Často jsou také zapotřebí pokyny ohledně způsobů, jak řešit nezbytné regulační požadavky. Prioritou investičního plánu bude poskytovat posílenou podporu pro rozvoj projektů v celé EU, a to na základě odborných znalostí Komise, EIB, vnitrostátních bank poskytujících podporu a řídicích orgánů jednotlivých evropských strukturálních a investičních fondů.

To zahrnuje zejména technickou pomoc pro strukturování projektu, využívání inovativních finančních nástrojů na vnitrostátní a evropské úrovni a využívání partnerství veřejného a soukromého sektoru. Za tímto účelem bude zřízeno jednotné kontaktní místo pro všechny otázky týkající se technické pomoci. To bude mít podobu „centra pro investiční poradenství“ a bude určeno pro tři cílové skupiny: navrhovatele projektů, investory a veřejné řídicí orgány. Toto centrum bude poskytovat pokyny, pokud jde o nejvhodnější poradenství pro určitého investora, bez ohledu na to, zda se jedná o poradenství ze strany skupiny EIB, vnitrostátních bank poskytujících podporu nebo jiných mezinárodních finančních institucí.

Toto nové centrum bude navazovat na úspěšné již dostupné nástroje, jako je program JASPERS, který bude aktualizován a rozšířen, a novou poradní platformu pro využívání inovativních finančních nástrojů (Fi-Compass). Bude vytvořeno v rámci skupiny EIB v úzké spolupráci s vnitrostátními bankami poskytujícími podporu a podobnými subjekty v celé Evropě a umožní těmto subjektům intenzivněji v rámci této sítě spolupracovat.

3.3. Spolupráce se zúčastněnými subjekty na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni

S podporou vnitrostátních a regionálních orgánů bude Komise a EIB spolupracovat s investory, navrhovateli projektů a zúčastněnými stranami z institucí s cílem usnadnit klíčové investiční projekty a zajistit, aby se vhodným projektům dostalo vhodných zdrojů financování. Budou se také organizovat workshopy na téma „Investování v Evropě“ na vnitrostátní, nadnárodní a regionální úrovni, kde se budou řešit konkrétní problémy společně s EIB. Důraz bude kladen na přilákání navrhovatelů projektů ze soukromého i veřejného sektoru a rovněž soukromých investorů, zvyšování povědomí o finančních nástrojích EU, kapacitu Evropského fondu pro strategické investice nést dodatečné riziko a na maximalizaci synergií mezi vnitrostátními a evropskými systémy.

4. Zlepšení investičního prostředí

Třetí prvek plánu spočívá v zajištění větší regulační předvídatelnosti, odstranění překážek pro investice v celé Evropě a dalším posílení jednotného trhu tím, že se vytvoří optimální rámcové podmínky pro investice v Evropě. Jednotný trh je největší úspěch strukturální reformy v Evropě.

Mnoha úspěchů lze dosáhnout na vnitrostátní úrovni. Komise bude společně s ostatními institucemi EU řídit a sledovat pokrok v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik. Na úrovni EU Komise brzy předloží prioritní iniciativy ve svém pracovním programu na rok 2015, spolu s prvními opatřeními, jež mají být zahájena v nadcházejících týdnech.

Evropská rada se vyzývá, aby přijala tento celkový přístup, a Evropský parlament a Rada, jakožto zákonodárci EU, by měly zajistit rychlé přijetí plánovaných legislativních opatření nutných pro zlepšení regulačního prostředí pro investice.

4.1. Jednodušší, lepší a předvídatelnější právní úprava na všech úrovních

Optimální rámcové podmínky pro podniky na jednotném trhu mají zásadní význam pro uvolnění plného potenciálu investic v Evropě. Regulační rámec jak na vnitrostátní, tak na evropské úrovni musí být jednoduchý, jasný, předvídatelný a stabilní, aby se podpořily investice v dlouhodobém horizontu. Tempo úsilí o snížení administrativní zátěže a zjednodušení právní úpravy je stále ještě pomalé a nerovnoměrné, a to i přes značnou snahu Unie a jejích členských států. To je zatím velmi problematické především pro malé a střední podniky, které vytvářejí pracovní místa a jsou páteří evropské ekonomiky. Je proto nezbytně nutné zlepšit podmínky pro růst, aby investiční projekty mohly prosperovat a finanční prostředky vydané na strategické investice v rámci tohoto plánu i nad jeho rámec byly účelně využity.

Zlepšení právní úpravy je společnou odpovědností členských států a evropských institucí. Nejedná se o deregulaci, nýbrž o inteligentní regulaci, která bude přínosem pro občany i podniky. Patří sem snížení zbytečné regulační zátěže a zlepšení podmínek pro podnikání, zejména pro malé a střední podniky, čímž se zajistí, že jakákoli nezbytná regulace bude jednoduchá, jasná a vhodná pro daný účel. Rovněž je třeba zlepšit účinnost vnitrostátních výdajů a daňových systémů a zvýšit kvalitu veřejné správy na všech úrovních. Členské státy jsou rovněž odpovědné za včasné a řádné uplatňování práva EU. Je třeba zajistit, aby opatření k provádění do vnitrostátního práva byla co nejjednodušší a co nejjasnější, aby se při provádění právních předpisů EU do vnitrostátního práva zabránilo dodatečné zátěži nebo tzv. „gold-plating“ (přidávání nadměrných požadavků na úrovni členských států).

Komise učinila zlepšování právní úpravy jednou z priorit svého mandátu. To bude zohledněno již v pracovním programu Komise na rok 2015. Komise v roce 2015 dále posílí svůj celkový přístup ke zlepšování právní úpravy a poskytne v této oblasti nové podněty. Právní úprava by měla odstranit překážky růstu, umožnit nové příležitosti k rozkvětu, minimalizovat náklady a zajistit sociální a environmentální udržitelnost. Komise zejména zvýší své úsilí v rámci „Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT)“ a bude spolupracovat se zákonodárci EU, aby zajistila, že jakákoli navržená zjednodušení právních předpisů se účinně projeví v praxi.

4.2. Nové zdroje dlouhodobého financování včetně kroků směrem k unii kapitálových trhů

Nedávné reformy finančního regulačního rámce EU a dokončení bankovní unie povedou k vybudování transparentního, bezpečného, odpovědného a odolného finančního odvětví, což přispěje ke stabilitě a důvěře. Investice jsou však stále značně závislé na bankovním zprostředkování a dlouhodobé financování infrastruktur zůstává napjaté. Mnoho malých a středních podniků má dosud omezený přístup k financování, a pokud jde o volný pohyb kapitálu v EU, zbývá ještě hodně práce.

Vytvořením unie kapitálových trhů se postupně sníží roztříštěnost finančních trhů EU. Vzniknou tak také pestřejší možnosti financování malých a středních podniků a dlouhodobých projektů, a to doplněním bankovního financování o hlubší, rozvinutější kapitálové trhy. Skutečně jednotný kapitálový trh přispěje ke snížení nákladů financování pro zbytek ekonomiky. Unie kapitálových trhů je tedy důležitou střednědobou až dlouhodobou složkou tohoto plánu.

Po rozsáhlých konzultacích na začátku roku 2015 budeme moci dále propracovat hlavní oblasti činnosti a stanovit priority, pokud jde o odstraňování překážek bránících financování investic a pokrok směrem k unii kapitálových trhů.

Z krátkodobého pohledu patří mezi hlavní oblasti činnosti následující:

- přijetí navrhovaného **nařízení o evropských fondech dlouhodobých investic** (ELTIF) do konce roku 2014. Cílem je, aby evropské fondy dlouhodobých investic fungovaly již od poloviny roku 2015 jako užitečný nástroj pro investování do dlouhodobých projektů. Fondy ELTIF by mohly rovněž hrát roli doplňkového nástroje, jehož prostřednictvím se veřejné nebo soukromé/veřejné investice dostanou do zbytku ekonomiky.
- oživení **vysoce kvalitních sekuritizačních trhů**[14] s tím, že se nebudou opakovat chyby z doby před krizí. Komise se zamyslí nad tím, jak co nejlépe prezentovat kritéria jednoduché, transparentní a důsledné sekuritizace s přihlédnutím k nejnovějším opatřením v odvětví pojišťovnictví a bankovnictví a k činnosti v této oblasti na mezinárodní úrovni. Oživení této třídy aktiv přispěje k vytvoření hlubokého a likvidního sekundárního trhu, přiláká širší investorskou základnu a zlepší přidělování financí tam, kde jsou nejvíce potřeba.
- zvážení možností řešení současné absence **standardizovaných úvěrových informací o malých a středních podnicích** na základě již zahájené činnosti v této oblasti a zkvalitnění informací o plánování infrastrukturních projektů a o jejich úvěrové historii.
- společně se soukromým sektorem hledání nejlepších cest, jak v mnohem větší míře v celé EU zopakovat úspěch **režimů soukromých nabídek** na některých evropských trzích.
- přezkum stávajících opatření, jako např. **směrnice o prospektu**, s cílem odlehčit malým a středním podnikům jejich administrativní zátěž tak, aby mohly snadněji plnit své kotační povinnosti.

[14] Sekuritizace je bankami často využívaná finanční praxe konsolidace a přeměny různých typů smluvních pohledávek, jako např. hypotéčních úvěrů na bydlení. Lze jí využít k financování aktiv nebo k přesunům a diverzifikaci rizik.

4.3. Posilování rovných podmínek a odstraňování překážek bránících investování na jednotném trhu

Aby podniky mohly výhod jednotného trhu využívat naplno a využívat jej jako účinný odrazový můstek v podnikání, je zapotřebí odhodlaného úsilí. Jakkoli jsou některá opatření dlouhodobější než jiná, základní dimenzí tohoto plánu je zkvalitňování rámcových podmínek pro pracovní místa, růst a investice. Z krátkodobého a střednědobého hlediska se k nejvýznamnějším řadí tyto oblasti:

- **Odvětví energetiky a dopravy** jsou důležitým rozměrem jednotného trhu a provádění nedávných reforem je nutné urychlit. V této souvislosti sehraje zásadní roli **evropská energetická unie**. Je třeba zajistit úplné provedení třetího energetického balíčku. Pravidla pro přeshraniční obchod energií jsou v současnosti stále velmi roztříštěná. V některých členských státech je dosud uplatňována trh narušující regulace maloobchodních cen, kterou je třeba vyřešit. Komise přijme také nezbytné kroky v návaznosti na nedávná rozhodnutí týkající se rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030.
- Urychleně musí být realizovány také strukturální reformy k odstranění překážek bránících investicím do **dopravní infrastruktury a systémů**, zejména s přeshraničním rozměrem. Aby mohly být naplno využívány výhody jednotného trhu, mělo by být zajištěno splnění cílů jednotného evropského nebe, jakož i urychlené přijetí a následné provádění čtvrtého železničního balíčku.
- Evropa musí vybudovat skutečně propojený **jednotný digitální trh**, a to jak urychlenými a ambiciózními legislativními kroky v oblasti ochrany údajů, regulace telekomunikací, tak modernizováním a zjednodušením předpisů na ochranu spotřebitele a předpisů v oblasti autorských práv pro účely digitálních nákupů a nákupů online. Jednotný digitální trh by měl přinést důvěru a bezpečnost transakcí prováděných online, interoperabilitu různých technologických řešení a přístup k digitálním zdrojům a infrastrukturám (zejména pokud jde o udělování licencí ke spektru). Jednotný trh by měl být otevřen novým obchodním modelům, a přitom zajišťovat plnění základních cílů veřejného zájmu. Spotřebitelé v celé Evropě by měli mít neomezený přístup k obsahu a službám online bez diskriminace na základě státní příslušnosti nebo bydliště.
- **Trh služeb a trh výrobků** se čím dál více propojují. Je třeba urychlit reformy k vyřešení nesourodých požadavků na právní formu, držení kapitálových podílů a udělování povolení a ke zlepšení vzájemného uznávání, zejména v odvětvích a oborech s vysokým potenciálem přeshraničního obchodu. Na všech úrovních by mělo být zajištěno účinné uplatňování pravidel zadávání veřejných zakázek a podpora nástrojů elektronického zadávání veřejných zakázek.
- Pokud jde o posílení **výzkumu a inovací**, konkurenceschopnosti EU by prospělo méně překážek bránících předávání znalostí, otevřený přístup k vědeckému výzkumu a větší mobilita výzkumných pracovníků.
- Spolupráce s našimi **mezinárodními partnery** přispěje k podpoře otevřených investičních toků. Internacionalizace evropských společností totiž zvyšuje jejich konkurenceschopnost. Investoři ze zemí mimo EU mohou významným způsobem přispět k podpoře evropského hospodářství.

5. Další kroky

Tento plán není jednorázovým řešením, nýbrž investiční ofenzívou, která se bude odvíjet v nadcházejících třech letech. Je to plán, který zásadním způsobem změní veřejnou politiku a finanční nástroje k podpoře investování v Evropě tak, aby ekonomická a společenská návratnost každého vynaloženého eura byla co nejvyšší.

Dnes předkládaný plán je prvním krokem novým směrem. Členské státy se vyzývají, aby se k této iniciativě připojily, například poskytnutím dalších finančních prostředků do Evropského fondu pro strategické investice, čímž prohloubí dopad plánu na reálnou ekonomiku. Kroky je třeba na všech úrovních provést rychle a účinně tak, aby první výsledky byly vidět již v roce 2015.

Komise vyzývá Evropskou radu zasedající ve dnech 18.–19. prosince 2014, aby plán spolu se všemi jeho prvky schválila. Evropský parlament a Radu jakožto zákonodárce EU pak vyzývá, aby zajistily zrychlené přijetí nezbytného legislativního opatření tak, aby Evropský fond pro strategické investice byl plně funkční do června 2015, a aby se urychleně věnovaly ostatním aspektům plánu.

Pravidelná bilanční hodnocení v Evropském parlamentu, na zasedáních hlav států a vlád, na zasedáních Rady v jejích příslušných složeních a společně s Evropským hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů zajistí politickou odpovědnost nutnou k tomu, aby tyto iniciativy přinesly výsledky. Komise a EIB osloví klíčové strany na vnitrostátní a regionální úrovni a uspořádají s nimi následná hodnocení, na kterých prodiskutují a vypracují konkrétní řešení.

Tento plán vychází z předpokladu, že v této chvíli nedojde ke změnám víceletého finančního rámce ani kapitálu EIB. V závislosti na pokroku budou do poloviny roku 2016 zvážena další opatření, která se již budou krýt s přípravou přezkumu víceletého finančního rámce v polovině období.

PŘÍLOHA 1. JAKÝ JE PRAVDĚPODOBNÝ DOPAD INVESTIČNÍHO PLÁNU?

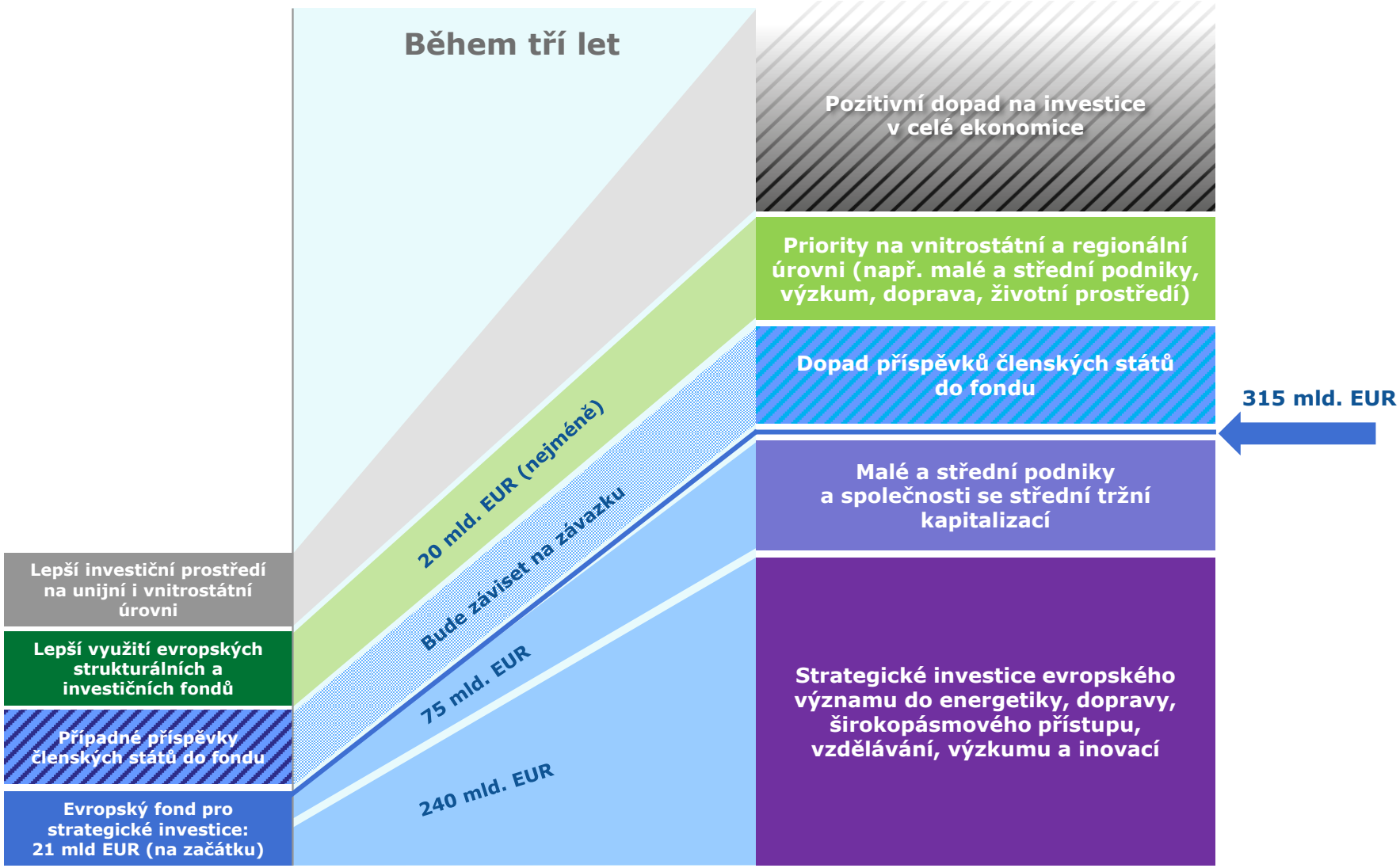

PŘÍLOHA 2. JAK BUDE NOVÝ FOND FUNGOVAT V PŘÍPADĚ DLOUHODOBÝCH INVESTIC?

EIB = Evropská investiční banka

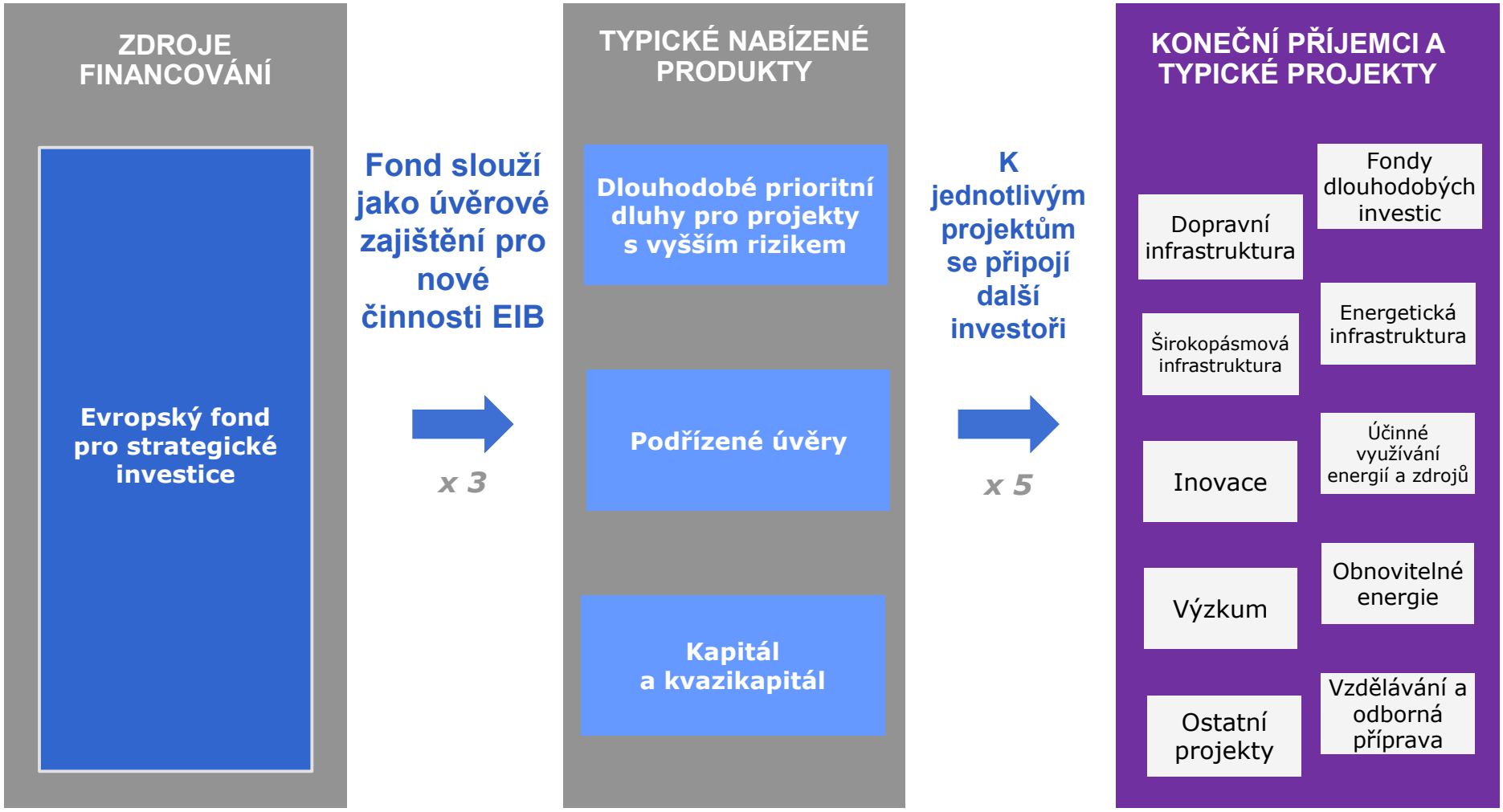

1 EUR veřejných příspěvků => cca 3 EUR financování => cca 15 EUR celkových investic

PŘÍLOHA 3. JAKÝM ZPŮSOBEM PODPOŘÍ NOVÝ FOND MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY A SPOLEČNOSTI SE STŘEDNÍ TRŽNÍ KAPITALIZACÍ?

EIF = Evropský investiční fond

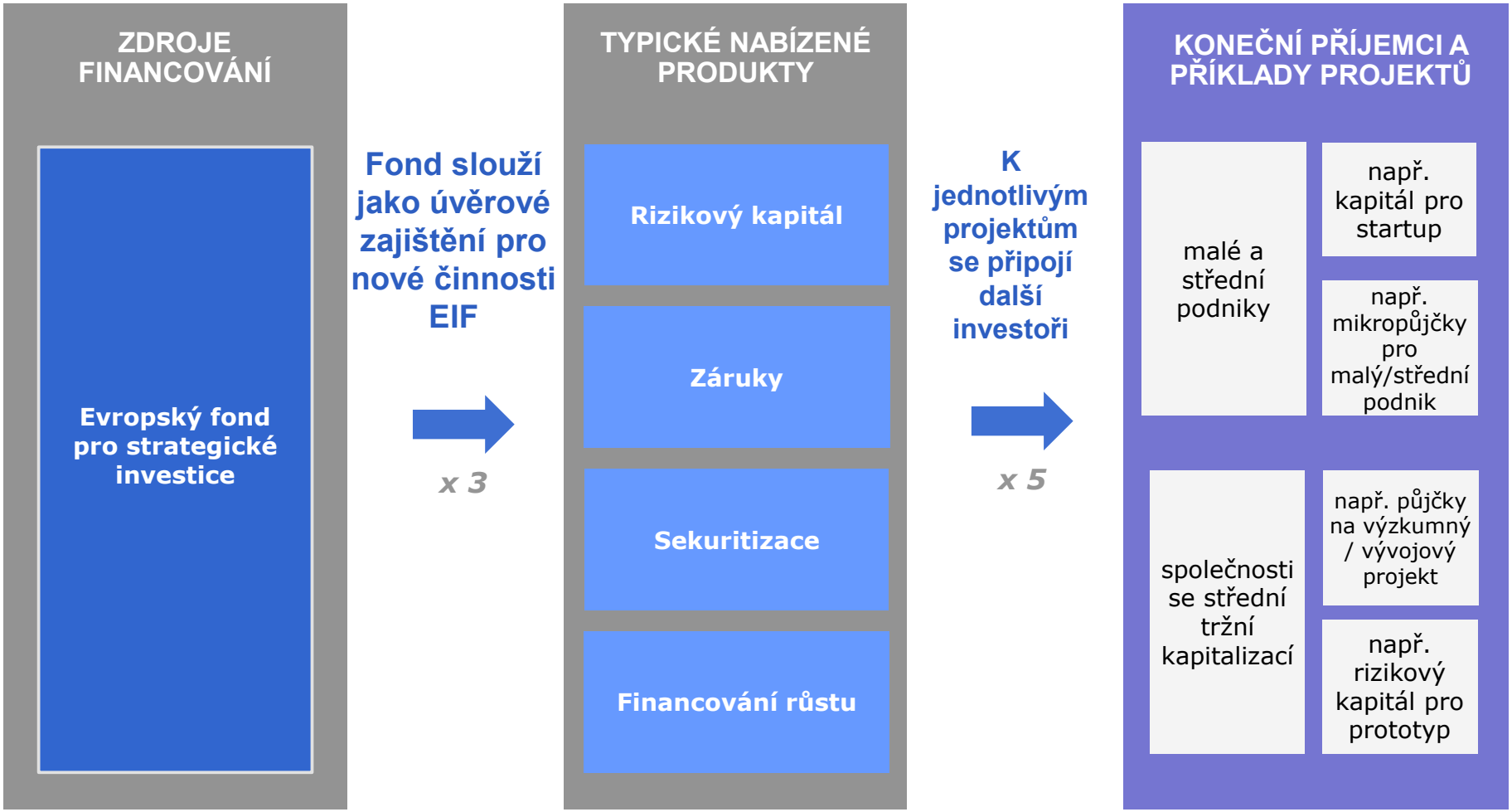

1 EUR veřejných příspěvků => cca 3 EUR financování => cca 15 EUR celkových investic

PŘÍLOHA 4. ČASOVÁ OSA A MILNÍKY

Prosinec 2014 / leden 2015

- Evropská rada a Parlament by měly schválit investiční plán pro Evropu, včetně rozhodnutí zřídit Evropský fond pro strategické investice, a souhlasit se zkráceným postupem pro přijetí příslušného nařízení.
- Komise předloží návrh příslušeného nařízení v lednu 2015.
- Parlament a Rada toto nařízení projednají s cílem zajistit, aby vstoupilo v platnost do června 2015.
- Evropská investiční banka zahajuje činnosti s použitím vlastních prostředků.
- Členské státy by měly dokončit programování evropských strukturálních a investičních fondů tak, aby dosáhly co největšího dopadu.
- Na úrovni EU je na základě zprávy pracovní skupiny Komise-EU urychlena identifikace projektů.
- EIB a hlavní zúčastněné strany podnikají první kroky k vytvoření „centra pro investiční poradenství“.

Do poloviny roku2015

- Nový Evropský fond pro strategické investice je funkční.
- V součinnosti s programy EU se projevuje dopad evropských strukturálních a investičních fondů.
- Na úrovni EU vzniká transparentní seznam projektů, který se bude v průběhu času vyvíjet.
- Nové „centrum pro investiční poradenství“ je v provozu.
- Na unijní, vnitrostátní a regionální úrovni začaly navazující činnosti s účastí příslušných stran.
- Na zvláštní internetové stránce lze v reálném čase sledovat pokrok týkající se investičního plánu.

Do poloviny roku 2016

- Bude přezkoumán pokrok, a to i na úrovni hlav států a vlád.
- Před hodnocením víceletého finančního rámce v polovině období lze případně zvážit i další možnosti.